

Ograniczenie szkód wyrządzanych przez bobra europejskiego

2016-12-02

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie wydał zarządzenie zezwalające na redukcję populacji bobra europejskiego w 10 lokalizacjach. Są to doliny wybranych rzek na terenie powiatów: lubartowskiego, łukowskiego, białskiego, chełmskiego, biłgorajskiego, janowskiego i opolskiego. Przyczyną takiego działania jest stale rosnąca liczba szkód wyrządzanych przez osobniki tego gatunku, a także wzrastające sumy odszkodowań wypłacanych przez Skarb Państwa.

Reguły i zasady postępowania przy ograniczaniu liczebności populacji bobra zostały ustalone w porozumieniu zawartym pomiędzy Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska, a Przewodniczącym Zarządu Głównego Polskiego Związku Łowieckiego. Ich celem jest zmniejszenie skali szkód wyrządzanych przez ten gatunek. Od 2014 roku do listopada 2016 wartość odszkodowań wypłacanych przez Skarb Państwa w województwie lubelskim wyniosła prawie 3,5 mln zł.

Znaczny wzrost populacji tych zwierząt w ostatnich latach ma swoje pozytywne i negatywne skutki. Istotnym plusem dla przyrody jest wzrost powierzchni wilgotnych i bagiennych typów siedlisk oraz małych zbiorników wodnych, a także stwarzanie dogodnych warunków innym organizmom i przyspieszenie procesu samooczyszczania wód powierzchniowych. Negatywnym efektem są kolizje z obszarami, na których swoją działalność prowadzi także człowiek. Szczególnie narażone na działalność bobrów są doliny rzeczne, okolice mniejszych cieków wodnych i rowów melioracyjnych, a także zbiorniki wodne i urządzenia hydrotechniczne zabezpieczające przed zagrożeniem powodziowym.

Aby ograniczyć szkodliwość gatunku od 2012 roku prowadzone są działania minimalizujące szkody, takie jak:

- pozyskiwanie środków na zakup rur przelewowych i ich montaż w tamach bobrowych, w celu ograniczenia zalanych powierzchni,
- zakup siatek ogrodzeniowych do zamontowania w najbardziej naważnych miejscach sąsiadujących z miejscami bytowania bobrów, w celu zabezpieczenia przed ścinaniem drzew oraz rozkoprywaniem wałów przeciwpowodziowych i grobli.

Działania te były prowadzone w ramach projektów finansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jednak skala szkód jest zbyt duża, a szybki przyrost liczebności uniemożliwia pozyskanie wystarczających środków na zabezpieczenie każdej lokalizacji.

Populacja bobra osiągnęła już na tyle duże zagęszczenie, że w niektórych rejonach zajmowane są pod siedliska tereny zagospodarowane przez człowieka, jak rowy przydrożne, rzeki na obszarach miejskich, często w bezpośrednim sąsiedztwie arterii komunikacyjnych czy kanały burzowe.

Redukcja populacji bobra jest ograniczona do obszarów, na których odnotowano największe szkody. Są to zwykle miejsca użytkowane przez człowieka, uprawy rolne, łąki i pastwiska, sady i stawy hodowlane. Działania będą prowadzone także tam, gdzie działalność bobrów wpływa bezpośrednio na zabezpieczenia przeciwpowodziowe oraz inne urządzenia hydrotechniczne. Z jednej strony celem jest zapewnienie większego bezpieczeństwa ludzi i ich dobytku, a z drugiej poszerzenie wiedzy w społeczeństwie i akceptacji dla tego gatunku.

W województwie lubelskim liczebność populacji bobra oceniana jest na podstawie danych zebranych z wydziałów spraw terenowych RDOŚ, nadleśnictw oraz parków narodowych i szacunkowo wynosi ok. 8000 osobników. Jednak ze względu na zaobserwowaną tendencję wzrostową wartość ta może być zaniżona. Liczba osobników objętych redukcją na podstawie zarządzenia to 410, co stanowi jedynie około 5% populacji w województwie, tak więc stan ochrony gatunku nie ulegnie pogorszeniu, a utrzyma się na zbliżonym poziomie.

12 października 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie ogłosił konsultacje publiczne dotyczące projektu zarządzenia w sprawie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra europejskiego. W ramach konsultacji wpłynęły wnioski i zapytania od organizacji pozarządowych, które zostały szczegółowo przeanalizowane i uwzględnione w zarządzeniu, jeśli były merytorycznie zasadne. Zarządzenie weszło w życie w dniu publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, czyli 1 grudnia 2016 r.

Ograniczenie szkód wyrządzanych przez bobra europejskiego

